

משק חלב בצרפת

רפי אשכנזי, גן שמואל – מְסִי

בוקר אמתי נשאר בוקר גם כשמחליף, לתקופת מה, את כובעו ונעשה שליח עליה לנוער בחו"ל. מכתבו של בוקר כזה, רפי אשכנזי מגן שמואל, שקיבלתי זה עתה, יעניין בודאי גם אחרים, לכן אנו מביאים אותו לידיעת כלל הבוקרים, כלשונו.

העורך

מוגבלים בשטח. החישוב אצלם 2 הקטר או 20

דונם לפרה!

ממשק: ובכן כפי שצוין, הפרות נראות יפות וברירות. בגידול אין להם בעיות מיוחדות משום שהוא נמכר בגיל צעיר. אף על פי כן מתלבטים בבעיות שילשולים וצרות שמופרות לנו. התמותה אצלם לא עוברת את הגבול של 3%, כולל בהמלטה.

מחלות מיוחדות אין, אך צריך לזכור שהרבה מן המחלות המידבקות שהודברו בארץ ונמצאות תחת שליטה מלאה, שם עדיין קיימות. את העדר הזה חידשו, לאחר שלפני 10 שנים חוסלה הרפת בעקבות מגפת שחפת. אין משרד החקלאות אחראי על החיסונים השונים כפי שמקובל אצלנו.

העזרה הווטרינרית היא פרטית ויקרה ומשום כך מנסים החקלאים לבצע טיפולים שונים בעצמם, הורדת שיליה, הריון אין בודקים ומסתפקים בכך שהפרה אינה חמרת על הדרישה. צריך שתהיה סיבה רצינית מאוד על מנת שיהעק הרופא.

אין ביטוח כפי שנהוג אצלנו. הרופא מובטח כך שאם הוא הורג פרה באשמתו הרי שהביטוח מפצה את החקלאי.

דלקות עטין לא מוכרות כתופעה מיוחדת אך הם טענו שבבדיקה הבקטריוλογית האחרונה גילו עליה במספר החידקים במקרים תת־קליניים וזה מדאיג אותם.

החליבה נעשית בצורה מניחה את הדעת עם ניקוי העטינים וניגובם בסמרטוט טבול בכלור אשר משרת את כל הפרות. עם הסרת המכונה מוטבלות הפטמות בחומר על בסיס היוד.

ציוד, מיכון ומבנים: בשטח זה היתה לי הפתעה נעימה משום שהדעה הרווחת בקרב החקלאים הישראליים היא שאין מה ללמוד מן המשק האירופי בכלל והצרפתי בפרט (אולי

חי שלום!

אני מתנצל על השקט הממושך מצדי אך לאמיתו של דבר התעסוקה העיקרית שלי היא חינוך ילדים ועבודה בקרב היהודים בגולה, כך שלא יכולתי להתפנות ולכתוב או לבקר באיזה שהוא מקום מעניין. אך בסופו של דבר הגעתי לכך. סיפור המעשה בכך שיצאנו לסמינר מדריכים עם החניכים מהתנועה למערב צרפת באיזור Cher et Loire שהוא אחד האזורים החקלאיים העשירים בצרפת והירוק ביותר שראיתי מעודי. המקרה רצה שכאשר נסעתי לקנות ירקות מסיטונאי, התעניינתי אצל אשתו אם היא יכולה להמליץ לי על משק חלב מפותח ומודרני באיזור. היא קישרה אותי מיד עם בן משפחה שהוא בעל חווה כזאת וכבר באותו יום יצאתי לשם בזמן חליבת הערב.

הופתעתי ממידת הכנסת האורחים של הצרפתים באיזור זה, בניגוד לעירוניים שאנחנו באים אתם במגע, רמת הידע, ההחזקה וההבנה בכל הקשור לנושא רפת.

העדר: 40 חולבות. אין גידול עגלות ועגלים. העגלות נמכרות לאחר גמילה ונקנות כמבכירות הוות 8 חדשים.

הגזע הוא הולשטיין פריזי והפרות נראות בהחלט יפות ומבריקות אך קטנות מדי לטעמי, כי משקלן 450 ק"ג. החוואי טען שמשקלן לפחות 550 ק"ג אך לי לא נראה הדבר כך.

יש אחדות מסוימת בעדר ונעשית סלקציה גם על צורת עטין.

המשק רשום בביקורת חלב והממוצע הוא 5,400 ק"ג 3.8% שומן. החלק השני של הסלקציה הוא על תנובה ואחוז השומן שבחלב. בעלי החווה טענו שמשקם הוא אחד המשקים המוצלחים באיזור, אך ישנם לא מעטים המגיעים לתנובות כאלה (שתי חליבות).

את העדר אין ביכולתם להגדיל משום שהם

בקושי מן האמריקנים!).

18% חלבון, 1.5 ק"ג סויה, 2 ק"ג שחת אספסת ותוספת של מינרלים.

הפרות מחסלות את הכל, נראה שלפי כל החישובים (ולצער הרב אין לי שום טבלה, כך שקשה לי לבדוק היטב את המצב), הפרה שלנו היתה מתה ממנה כזאת! או להיפך?

יחידת החישוב היא יחידת המזון וכן ק"ג חומר יבש, אך לא מוגדר מה צריך להכיל אותו ק"ג חומר יבש. מחיר המזון המרוכז והסויה גבוה ביותר והם נוהרים ושומרים על כל פרור. התערובת בכופתיות קטנות ובעלת ריח נעים.

סיכום: המגדל בצרפת חשוף לסיכונים רבים והרושם הוא שאם הוא יסתבך בדבר מה זאת תהיה הבעיה שלו. אין לו סיוע מן הממשלה ולא מכל אירגון אחר. יחד עם זאת החקלאים הם נבונים ומבינים את הבהמה יותר מן הרפתן הממוצע שלנו שהוא בחזקת טכנאי. די מעניין היה לראות רפת בהחלט נאה ומפותחת שהמרכז שלה הוא לא עגלות וטרקטורים אלא בהמות ורפתנים. הם פתוחים ומוכנים לשמוע. הצטערתי מאוד שלא יכולתי להיענות לשיחה נוספת עם אותו חקלאי בגלל התעסוקה בשטחים אחרים.

ולסיום, אני מאוד מתגעגע לניחוח הירק, החציר והתחמין, וחסר לי השעון המעורר ב-3.30 לחליבת בוקר. בסביבות אוגוסט אני לחודש לארץ. חוץ מזה אם ישנם סיורים בחו"ל כדאי לברר על האזורים האלה ואם יש טעם לבקר בהם. לדעתי כן.

ד"ש לכל החברה ובמיוחד לנפתלי שור.

רפי

בידידות,

א

העדר משוכן בסככה המזכירה את הקוראל שלנו. הגדר מרוצפת בטון וסככת הרביצה מוגנת מרוחות ומרופדת בקש (טונה אחת לפרה/שנה). האבוסים בחצר גלויים בלי גג. צריך לציין שאיור זה איננו קר במיוחד אך סובל מרוחות הנושבות מכיוון האוקיינוס.

במרכז החצר בור תחמין מבטון אשר משמש להאבסה חופשית. חלק מן החצר היא חצר המתנה המשרתת מכון שדרת דג 3x3 עם 6 מכונות חליבה.

מכון החליבה יפה, נקי ומתוחזק היטב. מכונות החליבה הן בלגיות משום שהן היו הזולות בשוק. השכן שלהם חולב למשל בפולוד, ואילו בכפר ישנה סוכנות אלפא-לאוואל. אדם אחד חולב במשק. צמוד למכון יש חדר עם מיכל קירור חלב ל-1,000 ליטר ומשרד, נקיים למשעי.

התחמין, חלקו בבור הבטון, אך רובו עשוי על פני האדמה ומכוסה בפלסטיק. זהו תחמין תירס שלפי הצורה והריח נראה בהחלט טוב.

ההאבסה מאוד לא משוכללת. עדיין מחלקים הרבה בידים כולל את התערובת והתחמין. אך לזכותם יש לומר שהם חושבים על בניית מתקנים שונים בעצמם ובראש וראשונה מיכל תערובת.

אפשר לומר שאילו היו משוכללים מעט יותר, יכלו להיות חווה לדוגמה.

ההזנה: הרכב המנה מפתיע משום שיחסית הוא דל באנרגיה אפילו לגבי רמת התנובה הזאת.

30 ק"ג תחמין תירס, 2.5 ק"ג תערובת של

הפרה הקשישה ביותר הלכה לעולמה!

כפי שמודיע האיכר גאסט דאלסטרם מוויסקונסין, הלכה לעולמה, ביום 16.1.79, הפרה "סטאר" אשר זכתה לשיבה טובה והגיעה לגיל מבורך של 39 שנה ועוד 6 חודשים.

(מתוך "הורד" דיירימן" 25.2.79).